

У навчальних закладах району

На Олімпі професійності, або Веселкова країна успіху

«Ми повинні дитину виховувати так, щоб почувалася шуканцем і відкривачем знань. Тільки за цієї умови одностантна, напружена, стомлююча робота школяра заробить радисний почуття і може принести маленьким людям переживання творця», – писав Василь Сухомлинський.

З вересня 2018 року розпочалася освітня реформа, що на десятиріччя визначить освітній ландшафт України. Освіта – це ключовий елемент національної безпеки, а людина – найцінніший актив держави, зазначила міністр освіти Лілія Гриневич.

Серед елементів Нової української школи – компетентнісний підхід до формування змісту і організації освітнього процесу. Він відображає новий у Державному стандарті базової та повної середньої загальної освіти. Концепції НУШ конкретизовані в освітніх програмах.

Традиційна освітня парадигма, основу якої складали знання, уміння і навички, поступається місцем новій, в основі якої – формування життєвої компетентності школяра, гнучкості методів і критичність мислення, тобто здатність використовувати наявні знання та вміння на вищому рівні, переносити їх у різні ситуації, застосовувати практично, робити правильні висновки.

Упродовж півстоліття роботи на педагогічній ниві – ніколи не відчуваючи таких змін і підготовки до освітнього середовища, такої уваги до першокласників та їх зустрічі в Новій українській школі. Тому поділюся тими враженнями та досвідом, чарівним ключиком, що відкриває безмежний простір творчості й креативності, де діло майстра величає, який ніколи не зупиняється на досягнутому. Погодьтеся, перше місце в області за результатами навчально-виховної роботи – це велика нагорода за нелегкі будні, в яких педагогічний колектив Сарненського НВК «Школа-колегіум» продовжував роботу над науково-методичною проблемною темою «Формування духовно багатого, фізично розвиненого, компетентної особистості – свідомого громадянина, патріота української держави».

Коли переступите поріг одного з найпрестижніших закладів нового типу в будь-яку пору року, помітите, що тут завжди багатолюдно. У колегіумі навчається понад тисячу учнів, працює більше ста педагогів, численний обслуговуючий технічний персонал. Батьки учнів охоче спілкуються з вчителями не лише на перерві, а й відвідують уроки Нової школи, оскільки їм цікаво знати, де навчаються їхні діти, і долучитися до незвичайного освітнього процесу, бо, як кажуть: «Краще один раз побачити, ніж сто разів почути. А такі є ще побачити!»

Протягом навчально-виховної діяльності колегіум відвідали багато гостей, для яких завжди широко відчинені двері: тут побували високопоставлені міністри та їх заступники, методисти й інспектори, гості із зарубіжжя, особливо численний контингент молодих педагогів, які приїжджають набувати досвід.

Колі гості заходять у клас, першокласники знають, що українці – гостинний народ, і в школі свято, тому що прийшли привітати всіх, хто тут навчається, відвідати їхню казкову країну, де так затисно й упевнено почувуються.

Отже, шановні читачі, запрошуємо вас завітати в НУШ, яка у святкові першovesесні дні відчинила двері першокласникам. Але спочатку пропонуємо провести екскурс у минуле, до тих джерел, що дали початок майже фантастичним задумам, які вчасно й успішно реалізували.

Досвідчена, ерудована, креативна Ніна Тітова, директорка Сарненського НВК «Школа-колегіум», ще задовго до закінчення минулого навчального року не мала спокою ні вдень, ні вночі. Такий у неї вже характер: усе нове в освітній реформі – найперше запровадити в навчально-виховний процес закладу. Не заспокоїться, доки не досягне поставленої мети, не зупиниться перед труднощами, відточує, шліфує, апробує все, що стосується методів і методик навчального процесу. Не втомлюється впроваджувати найновіші технології, найуспішніші ідеї. І серед найсміливіших задумів вишукує найраціональніші зерна новаторства і переконана, що немає нічого, чому не можна навчитися, перевчитися, втілити в освітній процес.

Цьогоріч про відпустку навіть не думала. Відраджання в опорні школи НУШ у складі освітніх делегацій спонукали до ексклюзивних, сміливих рішень: не дублювати, зробити краще, ніж побачила. Вже в увіч поставав естетично, за вимогами НУШ, оформлений казковий острівець, де починається шкільне життя першокласників: у своєму рідному місці, серед розкішної природи, де можна в будь-яку хвилину потрапити в буїноквіття весни, обійми літа, щедрість осені, веселі зими прогулянки. І всі ці дива на уроках читання та математики, рідної мови, трудового навчання. Наче за помахом чарівної палички, мов заплітно зовані, взялися умільці-майстри до роботи: біля витоків духовної криниці творчості стали енергійні, талановиті особистості. Хто вони, ці люди?

Розмовляю із заступником директора з навчально-виховної роботи першокласників Наталією Сасинюк, яка всіляко підтримувала директора, вносила пропозиції і науковому захищала задумане. Задовго вивчали компетентності НУШ, щоб осучаснити школу, дивилися в Інтернеті, раділися і вирішили створити нове освітнє середовище. З легкої руки творчого вчителя образотворчого мистецтва Людмили Ромашко на стіні коридору першого поверху виросло місто: казкові будинки з дахами різної

форми, за містом – мальовничий ландшафт із порами року розмальовували вчителі початкових класів із Марго Довалюк, ігрову зону створили молоді педагоги 1-4 класів із Оксаною Стрильчак. До роботи долучилися всі вчителі початкових класів, педагоги-предметники й батьки. Яскраві кольори викидають посмішку, покращують настрої. На другому поверсі до роботи на центральній стіні приступила художниця Валентина Баранова. Символ літа – зелене дерево: перехід до осені – соняшник. Виросло алфавітне місто, а далі – перехід кольорів на панелі й сходи, майстерно виконані площина та простір.

«Я з радістю це роблю», – каже художниця, – мені приємно, що мої діти навчаються в цій престижній школі. Коли вчителі пішли у відпустку, свою допомогу запропонувала Аня Бородавко, колишня учениця, яка закінчувала навчання в Київському виші за спеціальністю архітектора. І почала розцілювати архітектуру... Ідею «Параду планет» відшукали в Інтернеті, а знайшла місце для проекту в просторі коридора мама школяра Анжела Волосичук, майстер рукоділля, яка володіє різними техніками. І вже на стіні – декоративне панно, об'ємні фігури, астероїдний пояс, Сатурн у кільці...

Серед розкішної природи – ігрова зона: на підлозі розстелений килим-пазл стоїть м'який диван, де малеча відпочиває... Останні штрихи розмальовували на підлозі: гра в класики, сідлочки, лабіринти, а закінчували казковий світ науки на подвір'ї, де знайшли місце ребуси, залуптані клубочки... На запитання Ніни Аркадійови – як будувати вітальню в житті, почула вичерпну відповідь, що креативні вчителі колегіуму знайдуть овальні й прямокутні форми на уроці математики, складуть задачі, розв'яжуть при-

кладі, збираючи квіти, суніці чи чиронці просто за містом. На уроках рідної мови писатимуть твори про рідний край, що використовують як дидактичний матеріал на уроках природознавства. Відповідне освітнє середовище створили й на другому поверсі.

По-особливому вчителі початкових класів готувалися до НУШ. До освітнього осередку першокласників легко потрапити, бо вже на дверях естетично оформлені малюнки з символом науки – мудрою

совою з написами: знайомимоса, пізнаємо, досліджуємо, вивчаємо... Класи нагадують бджалиний вулик, де в кожному своя робота за можливостями й інтересами. Жодного крику, біганини, зладженя праця в атмосфері затишку й комфорту. Учителі Світлана Верзун, Людмила Примак, Інга Свирид, Алла

Мисанець, Жанна Сказько, які навчають 136 першокласників, кажуть, що створене освітнє середовище сприяє втіленню в життя класу НУШ, за що вдячні Ніні Тітовій, Наталії Патрикєй і всім, хто допомагає. Цієї величезної роботи не було б без надійної підтримки батьків учнів. Змін у навчальному процесі багато. Навіть робочий день цікаво починають із ранкової зустрічі всієї групи дітей із педагогом, що триває 20 хвилин, щоб створити позитивну атмосферу в класі на весь день. Учні вітають один одного, вислуховують думки друзів про певні питання. Ці зустрічі навчають школярів взаємної поваги та позитивного ставлення, формують колектив.

Держава для цього також виділила чимало. Два перші класи можуть користуватися надсучасними приладами – інтерактивними панелями. Їх зручність полягає в багатифункціональності: пенка відвіде, перегляд презентацій, робота з розвивальними програмами. Це єдиний прилад, що поєднує в собі проектор, інтерактивну дошку, комп'ютер, планшет і телевізор.

Учителі переконують, що в дітей не загасає мотивація до навчання. Минуло небагато часу, але діти й вчителі переконалися, що яскраві малюнки, предметні картинки, фотографії, цікаві пізнавальні завдання, логічні вправи, робота з математичними планшетами, танграмами (наборами плоских фігур, із яких можна скласти зображення людей, тварин, цифр та інших предметів), використання шести цеглинок Lego активізують роботу. Діти із задоволенням виконують завдання з об'єднання об'єктів, порівняння, зіставлення, вчать відстоювати свою думку й не бояться цього.

Немає предметів: «Природознавство», «Я у світі», «Основи здоров'я», «Образотворче мистецтво», «Грудковий зв'язок», «Музика». Є інтегрований курс «Я досліджую світ» і «Мистецтво».

У кожному класі вражає яскраве, естетичне оформлення кабінетів, особливо куточки відпочинку, які оновлюють, доповнюють цікавими педагогічними знахідками. Сарненський НВК «Школа-колегіум» – базовий опорний заклад, на основі якого влітку проходило навчання вчителів початкових класів роботи в НУШ. Ази Нової школи передавала вчитель початкових класів Світлана Цицюра, яка проходила відповідні курси.

У 2017-2018 навчальному році в

колегіумі продовжили роботу тринадцять методичних кафедр учителів: школа передового педагогічного досвіду, школа педагогічного зростання, школа молодого вчителя, дві творчі групи вчителів, семінар-практикум, постійно діючий і психолого-педагогічний семінар. Тут створили умови для підвищення фахової педагогічної майстерності кожного вчителя, для цього проводять інструктивно-методичні наради, запровадили методичний консультпункт за участю керівників методичних кафедр вчителів. Продовжила роботу творча група «Імпулс», постійно діючий семінар «Здоров'я збережувальні освітні технології», семінар-практикум «Ключові компетентності Нової української школи», психолого-педагогічний семінар «Психологія особистості».

Важлива роль в організації методичної роботи належить шкільному методичному кабінету. В збірні матеріали шкільних методичних кафедр і атестаційні, зразки уроків, позакласних заходів, фахово-практичних конференцій, науково-журналі, газети, методична література, матеріали для роботи над проблемою школи. Триває поповнення методичного кабінету сучасною педагогічною літературою та методичними матеріалами про роботу вчителів школи. До друку асукраїнських видань подано конспекти уроків, позакласних заходів, майстер-класів, авторських програм 33 вчителів закладу. Залучаючи педагогів до активного обговорення проблеми адаптації п'ятикласників до навчання в основній школі, щорічно проводять психолого-педагогічний консилиум «Адаптація учнів п'ятих класів до нових умов навчання».

Випускники колегіуму вступили на навчання у вищі заклади, один вчиться за кордоном. 64 учні переможці районного етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів, 9 – переможці в обласному етапі. Назар Сергієвич, учень 11-А класу, двічі став переможцем в обласному етапі.

Чільне місце в роботі з обдарованими дітьми займає шкільне наукове товариство «Дослідник», в якому представлені різні секції. Юні науковці написали цікаві науково-дослідницькі роботи та стали переможцями районного й обласного етапів конкурсу. Є переможці Всеукраїнського конкурсу «День рослин-2017» і Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина - Україна».

Звичайно, не ставила за мету розповсюдити про весь навчально-виховний процес у нашому навчальному закладі, та в цьому, вважаю, немає потреби. Роботу продовжують, плеають особистості, зростають нові таланти, народжуються нові раціональні зерна педагогії та психології розвитку свідомого громадянина-патріота. Формують, вчать, розвивають компетентності високопрофесійні педагоги колегіуму на чолі з відповідальним, мудрим очільником закладу нового типу Ніною Тітовою, яка завжди в пошуках, спокій якій навіть не сниється. Адже до перемоги інших шляхів немає, і саме так треба зустрічати своє професійне життя.

Надія СВИЩЕВСЬКА,
вчитель української мови та літератури НВК «Школа-колегіум ім. Т.Г. Шевченка» м. Сарни.

